

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/22-02/22
URBROJ: 613-10-23-10
Rijeka, 21. veljače 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Grad Crikvenica
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje proračuna	6
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2021.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	17
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2021.	19
	Provedba naloga i preporuka	39

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Crikvenice (dalje u tekstu: Grad) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2021. planirana su sredstva za održavanje u iznosu od 14.638.500,00 kn. Spomenuti Program sadrži opis poslova održavanja s procjenom troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava, izvore financiranja te djelomično podatke o opsegu (količini) poslova održavanja. Tijekom godine donesene su dvije izmjene i dopune Programa održavanja kojima je mijenjan iskaz financijskih sredstava za pojedine komunalne djelatnosti, a nije naveden opseg poslova koji se povećavaju ili smanjuju odnosno nisu navedeni razlozi zbog koji se povećava ili smanjuje iznos planiranih sredstava. Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu, podatak o opsegu poslova održavanja obvezni je element programa održavanja. (točka 4. Nalaza)
- Grad je u prosincu 2020. donio Plan nabave za 2021. te 14 izmjena i dopuna Plana nabave tijekom 2021. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2021., planirano je 110 postupaka nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 39.058.200,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega 13 postupaka javne nabave (otvoreni postupci) ukupne procijenjene vrijednosti od 28.112.500,00 kn i 97 postupaka jednostavne nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 10.945.700,00 kn.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi, postupcima jednostavne nabave nabavljena je roba, usluge i radovi u vrijednosti od 31.632.490,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma sadrži podatke o provedenim postupcima jednostavne nabave čija vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost iznosi 8.643.670,00 kn. S obzirom na to da evidencija narudžbenica nije vođena, podaci o jednostavnim nabavama roba, radova i usluga u Statističkom izvješću o javnoj nabavi i Registru ugovora nisu usporedivi i ne mogu se potvrditi. U Statističkom izvješću pogrešno su u vrijednost jednostavne nabave uključeni i rashodi koji se odnose na obavljanje komunalnih djelatnosti povjereni komunalnim društvima u suvlasništvu Grada, na koje se ne primjenjuju propisi o javnoj nabavi. U Registar ugovora i okvirnih sporazuma uneseni su podaci o nabavama na temelju ugovora, a nisu uneseni podaci na temelju narudžbenica čija je ukupna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost na godišnjoj razini jednaka ili veća od 20.000,00 kn.

Za pojedine nabave radova rokovi izvođenja nisu realno utvrđeni dokumentacijom za nadmetanje jer nisu uzete u obzir sve okolnosti koje je bilo moguće predvidjeti. Nakon provedenih postupaka nabave, ugovorima zaključenim s izvoditeljima utvrđeni su rokovi izvođenja radova od tri do deset mjeseci, a dodacima ugovora su produžavani na pet do 27 mjeseci. Ugovorima su predviđeni mogući slučajevi u kojima se zaključuju dodaci ugovoru, između ostalog, i zbog izdavanja naloga Grada o obustavi radova. Uvidom u dokumentaciju za nadmetanje utvrđeno je da ne sadrži podatak o zabrani radova tijekom ljetne turističke sezone (15. lipnja – 15. rujna) određen na temelju odluka Gradskog vijeća, koji je utjecao na produžavanje rokova izvršenja ugovora. S obzirom na to da sva pravila o jednostavnoj nabavi trebaju biti unaprijed poznata i primjenjivati se na sve ponuditelje na isti način, uvažavajući načelo jednakog tretmana podatke o prekidu radova tijekom turističke sezone trebalo je navesti u dokumentaciji za nadmetanje jer su utjecali na rokove izvršenja radova. (točka 5. Nalaza)

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Županija). Obuhvaća četiri naselja (Crikvenica, Dramalj, Jadranovo i Selce) s 9 980 stanovnika (prema rezultatima Popisa 2021.). Na području Grada osnovano je šest mjesnih odbora. Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Grad je razvrstan u osmu skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada ustrojena su četiri upravna odjela. Koncem 2021. Grad je imao 45 zaposlenika, od kojih 44 na neodređeno i jednog na određeno vrijeme.

Statut Grada usklađen je u ožujku 2021. s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20).

Tijela Grada su Gradsko vijeće i gradonačelnik. Prije lokalnih izbora u svibnju 2021. Gradsko vijeće imalo je 17 članova, a nakon toga ima 15 članova. Zakonski predstavnik Grada tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2022.) je gradonačelnik Damir Rukavina, dipl. ing. el. Gradonačelnik je do lokalnih izbora imao dvije zamjenice, a nakon toga jednu zamjenicu. Gradonačelnik i zamjenice gradonačelnika, odnosno zamjenica gradonačelnika dužnosti na koje su izabrani obavljali su i obavljaju profesionalno. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, profesionalno obavljanje dužnosti podrazumijeva da gradonačelnik i zamjenica gradonačelnika ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava se u staž osiguranja.

Grad ima osam proračunskih korisnika, i to dvije osnovne škole, dječji vrtić, muzej, gradsku knjižnicu, centar za kulturu, centar za pružanje usluga u zajednici i javnu vatrogasnu postrojbu. Koncem 2021. kod proračunskih korisnika bila su 232 zaposlenika. Za osnovne škole i javnu vatrogasnu postrojbu Grad ostvaruje sredstva iz državnog proračuna za financiranje decentraliziranih funkcija.

Koncem 2021. Grad ima udjele u temeljnom kapitalu pet trgovačkih društava, i to u trgovačkom društvu za pružanje komunalnih usluga 99,8 %, trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju 43,0 %, trgovačkom društvu za razvoj poduzetništva 33,3 %, trgovačkom društvu za uslužne djelatnosti u vezi sa zračnim prijevozom 4,0 % te dioničkom društvu za hotelijerstvo i turizam 0,6 %.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18), Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) te Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20).

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

Radi ostvarenja postavljenih ciljeva, uspješnog upravljanja i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, donesene su procedure te druga pisana pravila i odluke. Donesene su pisane procedure stvaranja ugovornih obveza, u kojima je opisan način stvaranja ugovornih obveza, opisanih u nekoliko akata (Procedura sklapanja ugovora, Procedura zaprimanja i ovjere računa i ostalih knjigovodstvenih isprava, Procedura obračunavanja i izdavanja putnih naloga, Pravilnik o naknadi troškova vanjskim suradnicima za službena putovanja i loko vožnju, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga te Naputak o postupanju u nabavi roba, radova i usluga). Nadalje, donesena je Procedura naplate potraživanja te Procedura o načinu stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskog (razvojnog) projekta Grada. Također, doneseni su Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Naputak o korištenju mobilnih telefona te Naputak o korištenju kreditnih kartica. Grad se u 2021. pridržavao donesenih procedura.

U 2011. donesen je Etički kodeks koji se odnosi na zaposlenike Grada, a u svibnju 2022. Etički kodeks koji se odnosi na članove Gradskog vijeća. Imenovana je osoba za nepravilnosti, koja je zadužena zaprimati obavijesti o nepravilnostima, pratiti tijek postupanja po utvrđenim nepravilnostima i sastavljati izvješća o nepravilnostima te obavljati ostale propisane zadaće. Izvješće o nepravilnostima sastavljeno je i upućeno Ministarstvu financija koncem ožujka 2022. Također, imenovan je službenik za informiranje.

Grad provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Gradonačelnik je za 2021. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2021. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2020.

Slabosti i nepravilnosti utvrđene su na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti (odnose se na područje Izvršavanja i Izvještavanja i ostalog) te naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju iz prijašnjih godina koji još nisu provedeni (odnose se na područje Upravljanja imovinom). Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za narednu godinu utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti predviđene su iste aktivnosti za područje Upravljanja imovinom kao i prethodne godine, koje prema Izvješću o otklonjenim slabostima i nepravilnostima nisu realizirane. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) dijelom je ustrojen Registar imovine, unutarnji akti dijelom su dopunjeni (odredbom o mogućnosti umanjenja zakupnine kada je rad zakupoprimca onemogućen zbog elementarne nepogode ili više sile), dok su strategija i godišnji plan upravljanja imovinom u izradi.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Grad nije obavezan ustrojiti unutarnju reviziju.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun za 2021., Odluka o izvršavanju Proračuna za 2021. te izmjene i dopune Proračuna doneseni su u skladu s propisima.

Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 184.705.091,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 195.955.091,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 11.250.000,00 kn. Izmjene i dopune Proračuna te Odluke o izvršavanju Proračuna donesene su u ožujku i prosincu 2021. Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2021. prihodi i primici planirani su u iznosu od 138.976.347,00 kn, što je 45.728.744,00 kn ili 24,8 % manje u odnosu na Proračun, rashodi i izdaci u iznosu od 161.416.202,00 kn, što je 34.538.889,00 kn ili 17,6 % manje u odnosu na Proračun, te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 22.439.855,00 kn.

Izmjenama Proračuna znatno su smanjeni planirani prihodi od prodaje imovine za 19.606.509,00 kn ili 83,0 %, prihodi od komunalnog doprinosa i komunalne naknade za 14.546.000,00 kn ili 31,9 % te prihodi od pomoći za 8.437.374,00 kn ili 22,5 %. U okviru rashoda značajnije su smanjeni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 28.236.021,00 kn ili 32,3 % kojima su planirani izvori financiranja bili navedeni prihodi. U okviru ovih rashoda, značajnije su smanjeni rashodi za ulaganja u građevinske objekte za 25.315.517,00 kn, i to izgradnja zgrade dječjeg vrtića, stanova za socijalno ugrožene osobe, poslovne zgrade i parkirališta, rekonstrukcije ulica i plivališta i druga ulaganja.

Proračunska zaliha utvrđena u iznosu od 150.000,00 kn tijekom 2021. nije korištena.

Tijekom godine gradonačelnik je donio četiri zaključka o preraspodjeli sredstava planiranih Proračunom, kojim su preraspodijeljena sredstva unutar upravnih odjela Grada, dok ukupan iznos proračunskih sredstava nije mijenjan. O izvršenim preraspodjelama izvijestio je Gradsko vijeće u prijedlozima polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna.

Proračun te njegove izmjene i dopune, kao i Prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Grada i njegovih proračunskih korisnika.

Grad je uspostavio sustav riznice putem jedinstvenog žiroračuna u koju su uključeni svi proračunski korisnici, osim osnovnih škola. Vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika uplaćivani su u Proračun u skladu s Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2021. Osnovne škole i vijeća nacionalnih manjina izvještavali su Grad o ostvarenim prihodima i rashodima dostavom polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja.

Uz Proračun, donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2022. i 2023. Za 2022. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 147.917.721,00 kn te za 2023. u iznosu od 122.531.371,00 kn.

Strategijom gospodarskog razvitka Grada 2012. – 2022. utvrđeni su strateški ciljevi razvoja (održivi razvoj lokalnog gospodarstva i zaustavljanje negativnih demografskih procesa i razvoj ljudskih potencijala) te prioriteta i mjere za njihovo ostvarenje. Grad je donio Plan razvojnih programa od 2021. do 2023. i tijekom godine dvije njegove izmjene koje sadrže ciljeve, prioritete i mjere razvoja povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom Proračuna kako bi se osiguralo praćenje ostvarenja pojedinog cilja. Navedeni Plan usklađen je sa Strategijom gospodarskog razvitka Grada 2012. – 2022. Planom razvojnih programa planirane su investicije za 2021. u iznosu od 62.486.200,00 kn (završetak izgradnje objekta boćališta, ulaganje u energetska učinkovitost javne rasvjete, uređenje plaže Jadranovo, uređenje parkova, izgradnja dječjeg vrtića, dogradnja zgrade drugog dječjeg vrtića, izgradnja stanova za socijalno ugrožene građane) te za 2022. u iznosu od 49.914.544,00 kn (izgradnja plivališta i kuglane; uređenje parkirališta, plaža i šetnica).

Gradonačelnik je u svibnju 2022. donio Provedbeni program Grada za mandatno razdoblje 2021. – 2025. u skladu sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17) i Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), kojim su planirani, između ostalog, strateški razvojni ciljevi te ključne inicijative i razvojne mjere Grada. Planirana sredstva za četverogodišnje razdoblje iznose 700.292.000,00 kn, a obuhvaćaju ulaganja u komunalno gospodarstvo, obrazovni sustav, sportsku i kulturnu infrastrukturu, socijalnu skrb, poticanje djelatnosti u formiranju turističke usluge, poticanje poduzetništva, gospodarenje energijom, integralno urbanističko planiranje te zdravstvenu skrb.

Prijedlozi polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna Grada za 2021. dostavljeni su Gradskom vijeću na razmatranje u rujnu 2021. odnosno svibnju 2022. Gradsko vijeće donijelo je zaključke o njihovu neprihvatanju.

Prema Prijedlogu godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2021., prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 103.651.618,00 kn, što je 35.324.729,00 kn ili 25,4 % manje od planiranih Proračunom, dok su rashodi i izdaci ostvareni u iznosu od 133.181.781,00 kn, što je 28.234.421,00 kn ili 17,5 % manje od planiranih Proračunom. Ostvaren je manjak prihoda i primitaka tekuće godine u iznosu od 29.530.163,00 kn, koji je dijelom pokriven viškom prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 22.449.674,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 7.080.489,00 kn.

Financijski izvještaji

Grad je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 84.137.814,00 kn, što je 40.481.939,00 kn ili 32,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	35.460.769,00	37.308.300,00	105,2
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	11.886.748,00	11.303.608,00	95,1
3.	Prihodi od imovine	7.480.895,00	8.298.120,00	110,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	23.046.909,00	23.321.176,00	101,2
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	1.465.538,00	1.185.382,00	80,9
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	701.637,00	787.561,00	112,2
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	961.754,00	150.522,00	15,7
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	43.615.503,00	1.783.145,00	4,1
	Ukupni prihodi i primici	124.619.753,00	84.137.814,00	67,5

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju prihodi od poreza u iznosu od 37.308.300,00 kn ili 44,3 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 23.321.176,00 kn ili 27,7 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 11.303.608,00 kn ili 13,4 % te prihodi od imovine u iznosu od 8.298.120,00 kn ili 9,9 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije smanjeni su primici od zaduživanja za 41.832.358,00 kn ili 95,9 %.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i vatrogastvo, pomoći, naknadu za koncesije i koncesijska odobrenja na pomorskom dobru, spomeničku rentu, naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, turističku pristojbu, komunalnu naknadu, komunalni i vodni doprinos, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, tekuće i kapitalne donacije, prihode od prodaje nefinancijske imovine, primitke od zaduživanja te od prodaje udjela u glavnici trgovačkih društava. Ostvareni su u iznosu od 38.347.607,00 kn i čine 45,6 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Utrošeni su u iznosu od 38.266.171,00 kn, a prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na obročnu otplatu u iznosu od 81.436,00 kn nisu utrošeni i prenose se u narednu godinu.

U okviru prihoda od poreza iskazani su prihodi od poreza i prireza porezu na dohodak u iznosu od 25.280.739,00 kn (u okviru kojeg su iskazani prihodi za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i vatrogastva u iznosu od 842.842,00 kn), porez na promet nekretnina u iznosu od 6.615.284,00 kn te gradski porezi u iznosu od 5.412.277,00 kn (porez na kuće za odmor u iznosu od 3.997.546,00 kn, porez na potrošnju u iznosu od 1.402.513,00 kn i porez na tvrtku u iznosu od 12.218,00 kn). Prirez porezu na dohodak utvrđen je u studenome 2019. u visini od 10,0 %, a od prosinca 2021. (s primjenom od 1. siječnja 2022.) smanjen je na 7,0 %. Naplata gradskih poreza, u skladu s odlukama Grada, prenesena je u nadležnost Porezne uprave.

Pomoći u iznosu od 11.303.608,00 kn odnose se na pomoći dobivene za energetske obnovu zgrade dvije osnovne škole u iznosu od 4.926.829,00 kn, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i javne vatrogasne postrojbe u iznosu od 2.999.546,00 kn, kompenzacijske mjere zbog manje ostvarenih prihoda od poreza na dohodak u iznosu od 1.882.444,00 kn, za ulaganje u plažu u iznosu od 500.000,00 kn, nabavu opreme za boćalište u iznosu od 600.000,00 kn, refundaciju sredstava za asistenta u nastavi u iznosu od 373.982,00 kn te refundaciju za program školsko voće i mlijeko u školama u iznosu od 20.807,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 8.298.120,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa javnih površina i poslovnih prostora te najma stanova u iznosu od 6.096.667,00 kn, naknade za koncesije na pomorskom dobru i za komunalni linijski prijevoz putnika i dimnjačarske poslove te koncesijska odobrenja u iznosu od 1.652.592,00 kn, prihode od naknade za pravo puta u iznosu od 373.331,00 kn i prihode od spomeničke rente u iznosu od 138.191,00 kn. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti u listopadu 2017., na zahtjev Grada, izdala je Rješenje o pravu puta, za koje je operater pokrenuo upravni spor. U siječnju 2021. Visoki upravni sud Republike Hrvatske u Zagrebu donio je presudu kojom je potvrđena obveza operatera o plaćanju naknade.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 23.321.176,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu od 15.654.613,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu od 6.148.957,00 kn te turističke pristojbe u iznosu od 1.362.358,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 1.185.382,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na naknade za obračun i naplatu naknade za uređenje voda za račun Hrvatskih voda u iznosu od 573.392,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 1.783.145,00 kn, a odnose se na primitke od zaduživanja (za ulaganje u energetska učinkovitost školske zgrade i javne rasvjete) u iznosu od 1.731.021,00 kn i primitke od prodaje udjela u glavnicu društva za pružanje komunalnih usluga u iznosu od 52.124,00 kn. Koncem 2021. prodano je pet poslovnih udjela u temeljnom kapitalu navedenog društva za 1.016.807,00 kn na temelju prethodne procjene tržišne vrijednosti navedenog društva koju je potvrdio ovlaštenu revizor. U 2021. naplaćeno je 52.124,00 kn. Stjecatelj se obvezao Gradu isplatiti ugovorenu cijenu u rokovima i na način da za svaki udjel isplati 203.361,00 kn, i to za prvi udjel u dva obroka, prvi obrok u visini od 50.000,00 kn najkasnije u roku od tri dana od dana zaključivanja Ugovora, drugi obrok u visini od 153.361,00 kn najkasnije u roku od godine dana od dana zaključivanja Ugovora, a za preostale udjele godišnje u roku od pet godina od dana zaključivanja Ugovora. Prema Ugovoru, upis promjene udjela člana Društva u sudskom registru obavlja se sukcesivno, i to za prvi poslovni udjel nakon uplate prvog od dva obroka, a za preostale nakon uplate cjelokupnog iznosa udjela.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 113.770.561,00 kn, što je 6.205.363,00 kn ili 5,8 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	7.864.476,00	8.433.376,00	107,2
2.	Materijalni rashodi	24.135.656,00	26.039.024,00	107,9
3.	Financijski rashodi	616.745,00	943.123,00	152,9
4.	Subvencije	937.485,00	1.201.326,00	128,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	16.688.223,00	18.018.779,00	108,0
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	3.045.752,00	2.639.342,00	86,7
7.	Ostali rashodi	7.211.375,00	8.140.768,00	112,9
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	43.581.858,00	39.327.531,00	90,2
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.483.628,00	9.027.292,00	259,1
	Ukupni rashodi i izdaci	107.565.198,00	113.770.561,00	105,8
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	124.619.753,00	84.137.814,00	67,5
	Višak prihoda i primitaka	17.054.555,00	0,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	29.632.747,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 39.327.531,00 kn ili 34,6 %, materijalne rashode u iznosu od 26.039.024,00 kn ili 22,9 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 18.018.779,00 kn ili 15,8 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Vrijednosno najznačajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na izdatke za otplatu zajmova koji su veći za 5.543.664,00 kn ili 159,1 % zbog početka otplate zajma iz prethodne godine te povrata beskamatnog zajma iz državnog proračuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine smanjeni su za 4.254.327,00 kn ili 9,8 % jer su u prethodnoj godini okončana ulaganja u novo groblje i objekt bočališta.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 8.433.376,00 kn, što je 568.900,00 kn ili 7,2 % više u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog isplate otpremnina. Odnose se na brutoplaće ostvarene u iznosu od 6.649.926,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 1.007.782,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 775.668,00 kn (božićnice, jubilarne nagrade, otpremnine, naknade za godišnji odmor, dodatak za uspješnost na radu). Plaće i naknade obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i općim aktima Grada.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 26.039.024,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 21.719.797,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 2.358.248,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 1.716.251,00 kn te naknade troškova zaposlenima i osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 244.728,00 kn. U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za komunalne usluge u iznosu od 12.035.284,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.357.818,00 kn, održavanje poslovnih i stambenih prostorija u iznosu od 1.204.403,00 kn, održavanje pomorskog dobra u iznosu od 1.157.660,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 816.461,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 713.803,00 kn. U okviru rashoda za materijal i energiju vrijednosno značajniji ostvareni su za utrošenu električnu energiju i gorivo u iznosu od 2.128.690,00 kn. U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja vrijednosno značajniji ostvareni su za naknade članovima Gradskog vijeća i mjesnih odbora, članovima radnih tijela i povjerenstava u iznosu od 582.507,00 kn, poticajnu naknadu plaćenu Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada u iznosu od 346.644,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 299.189,00 kn.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 1.201.326,00 kn. Odnose se na subvencije poslovanja trgovačkih društava u iznosu od 514.439,00 kn, poljoprivrednika i obrtnika u iznosu od 506.887,00 kn te poduzetničkog centra u iznosu od 180.000,00 kn. Grad je donio Program mjera poticanja razvoja poduzetništva, a subvencije su dodjeljivane na temelju javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu nepovratnih potpora. Subvencije su namijenjene malom gospodarstvu za pokriće dijela troškova odnosno ulaganja (razvoju i poticanju ženskog poduzetništva, očuvanju deficitarnih zanimanja, poticanju zapošljavanja mladih te nabavi opreme i strojeva).

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 18.018.779,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prijenose proračunskim korisnicima Grada za redovnu djelatnost i nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 17.647.243,00 kn (dječjem vrtiću u iznosu od 6.587.206,00 kn, dvjema osnovnim školama u iznosu od 3.615.837,00 kn, javnoj vatrogasnoj postrojbi u iznosu od 3.434.219,00 kn, gradskoj knjižnici u iznosu od 1.253.767,00 kn, muzeju u iznosu od 1.075.178,00 kn, centru u kulturi u iznosu od 973.140,00 kn te centru za pružanje usluga u zajednici u iznosu od 707.896,00 kn). Nadalje, odnose se na kapitalne pomoći Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 198.151,00 kn za sufinanciranje spremnika za odvojeno prikupljanje otpada te tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 170.885,00 kn (vrijednosno značajnije odnose se na pomoć Općinskom sudu u Rijeci za sufinanciranje obnove zemljišnih knjiga k. o. Selce u iznosu od 118.030,00 kn).

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 2.639.342,00 kn.

Vrijednosno značajnije odnose se na pomoći obiteljima i kućanstvima u iznosu od 976.346,00 kn (od kojih se značajnije odnose na novčane pomoći umirovljenicima u iznosu od 459.600,00 kn, jednokratne novčane pomoći trudnicama u iznosu od 137.820,00 kn, jednokratne novčane pomoći obiteljima u iznosu od 116.460,00 kn te pomoći za podmirenje troškova stanovanja u iznosu od 119.277,00 kn), stipendije i školarine u iznosu od 399.600,00 kn, potpore za novorođeno dijete u iznosu od 597.500,00 kn te na sufinanciranje boravka djece u dječjem vrtiću u iznosu od 493.177,00 kn. Naknade građanima i kućanstvima ostvarene su na temelju Odluke o socijalnoj skrbi kojom su utvrđena prava i oblici pomoći te uvjeti i načini ostvarivanja tih prava, kao i programa javnih potreba o socijalnoj skrbi Grada za 2021. Stipendije su dodijeljene na temelju Pravilnika o stipendiranju učenika srednjih škola i studenata prema socijalnim kriterijima, Pravilnika o kriterijima dodjele stipendija za deficitarna zanimanja te Pravilnika o kriterijima dodjele stipendija za izvrsnost. Pravo na sufinanciranje boravka djece u dječjem vrtiću ostvaruju roditelji na temelju Odluke o mjerilima za financiranje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja u Gradu.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 8.140.768,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na tekuće donacije udrugama, zdravstvenim organizacijama (financiranje rada turističke ambulante), nacionalnim zajednicama i manjinama te druge tekuće donacije u iznosu od 6.417.045,00 kn, kapitalne pomoći komunalnim društvima u iznosu od 1.205.381,00 kn te kapitalne donacije neprofitnim organizacijama u iznosu od 509.925,00 kn. U okviru tekućih donacija vrijednosno značajnije su donacije sportskim klubovima i udrugama tehničke kulture za treninge i natjecanja, zakup sportskih objekata i poticanje izvrsnosti u iznosu od 3.728.996,00 kn, udrugama u kulturi i organizacijama civilnog društva u iznosu od 1.907.205,00 kn te Turističkoj zajednici Grada za razne manifestacije u iznosu od 466.000,00 kn. Kapitalne pomoći u iznosu od 1.205.381,00 kn odnose se na pomoći trgovačkom društvu za pružanje komunalnih usluga u iznosu od 970.811,00 kn za uređenje manipulativnog prostora za gospodarenje otpadom i za sanaciju krova sportske dvorane te trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju u iznosu od 234.570,00 kn za nabavu opreme i sufinanciranje otplate kredita za izgradnju javne odvodnje. Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama u iznosu od 509.925,00 kn odnose se na donacije vjerskim zajednicama u iznosu od 239.925,00 kn, sportskim društvima u iznosu od 145.000,00 kn te Turističkoj zajednici grada Crikvenice u iznosu od 125.000,00 kn za izradu Programa uređenja i upravljanja morskim plažama na području Crikveničko-vinodolske rivijere. Sredstva su dodijeljena korisnicima u skladu s programima javnih potreba, planiranim sredstvima u proračunu te nakon provedenog javnog natječaja i zaključenih ugovora o dodjeli donacije. Grad je provodio kontrolu namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava. Korisnici sredstava po isteku godine dostavljaju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 39.327.531,00 kn, od čega se na rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini odnosi 34.875.843,00 kn, nabavu opreme i arhitektonsko-urbanističkih projekata 4.306.826,00 kn te nabavu zemljišta 144.862,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za dodatna ulaganja na imovini odnose se na uređenje parkova i drugih površina u iznosu od 6.084.500,00 kn, ulaganje u II. fazu uređenja plaže Jadranovo u iznosu od 5.370.205,00 kn, energetska učinkovitost javne rasvjete u iznosu od 5.188.056,00 kn, dovršetak izgradnje objekta boćališta u iznosu od 4.410.060,00 kn, dovršetak ulaganja u dječji vrtić i školu u Dramlju u iznosu od 3.901.956,00 kn, uređenje Vukovarske ulice u iznosu od 3.442.766,00 kn te uređenje novog groblja u iznosu od 3.828.538,00 kn.

Prema Prijedlogu Program građenja komunalne infrastrukture za 2021. ostvaren je u iznosu od 26.883.211,00 kn ili 68,4 % rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 9.027.292,00 kn odnose se na otplatu glavnice primljenih kredita od poslovnih banaka iz prethodnih godina u iznosu od 6.598.349,00 kn te otplatu beskamatnog zajma primljenog iz državnog proračuna u iznosu od 2.428.943,00 kn za premošćivanje različite dinamike priljeva sredstava i dospijuća obveza.

Manjak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 29.632.747,00 kn i dijelom je pokriven prenesenim viškom prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 23.072.751,00 kn. Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 6.559.996,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 622.496.077,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	512.406.365,00	541.028.376,00	105,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	188.707.432,00	188.852.293,00	100,1
1.2.	Građevinski objekti	245.581.146,00	296.601.429,00	120,8
1.3.	Postrojenja i oprema	2.610.695,00	4.120.437,00	157,8
1.4.	Prijevozna sredstva	307.662,00	270.770,00	88,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	72.989.302,00	49.116.110,00	67,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	2.210.128,00	2.067.337,00	93,5
2.	Financijska imovina	113.908.934,00	81.467.701,00	71,5
2.1.	Novčana sredstva	33.648.249,00	7.065.254,00	21,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	241.893,00	561.230,00	232,0
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	60.825.766,00	60.773.642,00	99,9
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	18.060.241,00	12.393.131,00	68,6
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	488.817,00	295.826,00	60,5
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	643.968,00	378.618,00	58,8
	Ukupno imovina	626.315.299,00	622.496.077,00	99,4
3.	Obveze	72.097.249,00	67.914.087,00	94,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	7.239.598,00	8.359.529,00	115,5
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	5.577.691,00	7.654.327,00	137,2
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	59.204.960,00	51.896.231,00	87,7
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	75.000,00	4.000,00	5,3
4.	Vlastiti izvori	554.218.050,00	554.581.990,00	100,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	626.315.299,00	622.496.077,00	99,4
	Izvanbilančni zapisi	194.782.225,00	205.420.144,00	105,5

Koncem 2021. vrijednost nefinancijske imovine je 28.622.011,00 kn ili 5,6 % veća u odnosu na početak godine. U okviru navedene imovine vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na građevinske objekte za 51.020.283,00 kn ili 20,8 % te postrojenja i opremu za 1.509.742,00 kn ili 57,8 %, a vrijednosno značajnije smanjenje na nefinancijsku imovinu u pripremi za 23.873.192,00 kn ili 32,7 %, najvećim dijelom zbog knjigovodstvenog prijenosa završenih ulaganja s računa imovine u pripremi na račun imovine u upotrebi. Također, znatno su smanjena novčana sredstva za 26.582.995,00 kn ili 79,0 %.

U okviru građevinskih objekata iskazana je vrijednost poslovnih objekata (upravne zgrade, zgrade dječjih vrtića, školske zgrade, galerije, školske sportske dvorane, domova kulture) u iznosu od 150.609.966,00 kn, cesta, parkirališta i drugih građevinskih objekata (oborinske odvodnje, javne rasvjete, groblja) u iznosu od 143.972.243,00 kn te stambenih objekata u iznosu od 2.019.220,00 kn.

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi iskazana je u iznosu od 49.116.110,00 kn, od čega se vrijednosno značajnija ulaganja odnose na I. i II. fazu uređenja plaže Jadranovo u iznosu od 19.414.090,00 kn, obnovu zemljišnih knjiga za dvije katastarske općine u iznosu od 5.634.782,00 kn, energetska učinkovitost javne rasvjete u iznosu od 5.204.306,00 kn te uređenje Vukovarske ulice u iznosu od 3.465.266,00 kn.

Dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 60.773.642,00 kn odnose se na udjel u trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju u iznosu od 30.631.000,00 kn, za pružanje komunalnih usluga u iznosu od 21.099.576,00 kn, za uslužne djelatnosti u vezi sa zračnim prijevozom u iznosu od 5.768.100,00 kn, za hotelijerstvo i turizam u iznosu od 3.174.966,00 kn te za razvoj poduzetništva u iznosu od 100.000,00 kn.

Ukupna potraživanja su koncem 2020. iskazana u iznosu od 28.086.806,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 14.836.619,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 13.250.187,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 27.188.359,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 561.230,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (prodaja stanova sa stanarskim pravom na obročnu otplatu) u iznosu od 337.217,00 kn.

Ispravak vrijednosti potraživanja odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja starija od tri godine (po stopi od 100,0 %) u iznosu od 7.993.987,00 kn, potraživanja koja nisu naplaćena od jedne do tri godine (po stopi od 50,0 %) u iznosu od 3.673.803,00 kn te potraživanja za dužnike nad kojima je pokrenut stečajni odnosno likvidacijski postupak (po stopi od 75,0 %) u iznosu od 3.168.829,00 kn. Od ukupnih potraživanja, koncem 2021. dospjela su u iznosu od 26.450.574,00 kn ili 94,2 % (potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 26.409.184,00 kn i od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 41.390,00 kn), a do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) naplaćena su u iznosu od 2.838.866,00 kn.

Obveze koncem 2021. iznose 67.914.087,00 kn, od čega je dospjelo 2.274.238,00 kn (obveze u vezi s energetska učinkovitosti javne rasvjete koje se mogu platiti nakon što Hrvatska banka za obnovu i razvitak ovjeri zahtjeve za financiranje i doznači sredstva na žiroračun). U odnosu na početak godine obveze su 4.183.162,00 kn ili 5,8 % manje. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 51.896.231,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 7.654.327,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 8.359.529,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 4.000,00 kn. Od ukupnih obveza iskazanih na 31. prosinca 2021. do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) podmirene su u iznosu od 8.357.318,00 kn.

Obveze za kredite u iznosu od 51.896.231,00 kn odnose se na zaduživanje iz 2011. kod poslovne banke za financiranje kupnje i uređenja zgrade stare škole u iznosu od 3.671.165,00 kn (kredit u iznosu od 11.000.000,00 kn), zaduživanje iz 2017. za nastavak uređenja zgrade stare škole i uređenje školske sportske dvorane u iznosu od 10.440.000,00 kn (kredit u iznosu od 17.400.000,00 kn), dva zaduživanja iz 2020. u iznosu od 35.262.500,00 kn za dogradnju dječjeg vrtića i škole u Dramlju, izgradnju objekta bočališta, izgradnju i uređenje novog groblja te II. fazu ulaganja u plažu Jadranovo (kredit u iznosu od 40.300.000,00 kn) i u iznosu od 1.805.297,00 kn za energetska učinkovitost zgrade osnovne škole te zaduživanje iz 2021. za energetska učinkovitost javne rasvjete u iznosu od 717.269,00 (kredit u iznosu od 12.000.000,00 kn).

Izvanbilančni zapisi iznose 205.420.144,00 kn, a odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja u vrijednosti od 92.400.000,00 kn i primljene instrumente osiguranja plaćanja (najvećim dijelom za izvođenje radova) u vrijednosti od 20.521.443,00 kn, ulaganje u infrastrukturu (komunalnu vodnu infrastrukturu financiranu iz naknade za razvoj, reciklažno dvorište i agrozonu planiranu za zasade mediteranskih kultura na neobrađenom državnom zemljištu) u vrijednosti od 89.314.962,00 kn, potencijalne obveze po sudskim sporovima u tijeku u vrijednosti od 2.786.153,00 kn (vrijednosno značajnije odnose se na utvrđivanje prava vlasništva, smetanje posjeda, isplatu za oduzeto zemljište, povrat komunalnog doprinosa i naknade šteta u vezi s korištenjem poslovnih prostora) i potencijalna potraživanja (Grad je tužitelj) u vrijednosti od 50.000,00 kn te tuđu opremu dobivenu na korištenje (fotokopirni uređaji i dva vozila na *leasing*) u vrijednosti od 347.586,00 kn. Osim navedenog, u Bilješkama uz Bilancu navedena su založna prava na nekretninama upisana u korist Grada.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 14. ožujka 2022. do 21. veljače 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
3. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
4. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
5. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
6. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 23., 26., 30., 49., 68., 69. i 100. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
7. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
8. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
9. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20)

10. Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 151/14)
11. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
12. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
13. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
14. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
15. Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14)
16. Pravilnik o kriterijima utvrđivanja natprosječnih rezultata i načinu isplate dodatka za uspješnost na radu (veljača 2015.)
17. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga (travanj 2017.)
18. Naputak o postupanju u nabavi roba, radova i usluga (prosinac 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Grada i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, potraživanja, rashode i izdatke te javnu nabavu.

1. Planiranje i izvršenje proračuna

1.1. Donesen je proračun za 2021., a tijekom godine dvije izmjene i dopune proračuna. Drugim izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2021. prihodi i primici planirani su u iznosu od 138.976.347,00 kn, što je 45.728.744,00 kn ili 24,8 % manje od planiranih Proračunom, rashodi i izdaci u iznosu od 161.416.202,00 kn, što je 34.538.889,00 kn ili 17,6 % manje od planiranih Proračunom, te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 22.439.855,00 kn.

Prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna za 2021., podnesen u svibnju 2022. Gradskom vijeću na donošenje, nije prihvaćen. Prema navedenom Prijedlogu, prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 103.651.618,00 kn, što je 35.324.729,00 kn ili 25,4 % manje od planiranih, dok su rashodi i izdaci ostvareni u iznosu od 133.181.781,00 kn, što je 28.234.421,00 kn ili 17,5 % manje od planiranih. Ostvaren je manjak prihoda i primitaka tekuće godine u iznosu od 29.530.163,00 kn koji je pokriven prenesenim viškom prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 22.449.674,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 7.080.489,00 kn.

U odnosu na proračun, znatno manje ostvareni su primici od zaduživanja kod poslovne banke za ulaganje u energetska učinkovitost javne rasvjete za 11.280.607,00 kn, prihodi od komunalnog doprinosa za 9.190.430,00 kn, porezni prihodi za 6.015.904,00 kn (zbog povećanih povrata po godišnjoj poreznoj prijavi i manje ostvarenih prihoda od poreza na imovinu), prihodi od prodaje zemljišta za 3.858.825,00 kn (proveden je jedan natječaj za prodaju zemljišta manje površine) te prihodi od pomoći, najvećim dijelom temeljem prijenosa sredstava iz Europske unije, za 2.551.720,00 kn (planirane za energetska obnovu zgrade doma prosvjete s unutarnjim uređenjem i opremanjem, kao i područne knjižnice i čitaonice).

S obzirom na manje ostvarene prihode i primitke, manje od planiranog ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 17.741.459,00 kn ili 29,9 % (energetska obnova zgrade Doma prosvjete u Selcu te unutarnje uređenje i opremanje objekta doma i područne knjižnice i čitaonice; izgradnja parkirališta Rasadnik; u odnosu na planirano sporije se realiziraju ulaganja u energetska učinkovitost javne rasvjete i uređenje Vukovarske ulice) te materijalni rashodi za 5.083.480,00 kn ili 13,5 %.

S obzirom na to da su Druge izmjene i dopune proračuna donesene u prosincu 2021. kada je poznata dinamika naplate poreznih prihoda, kao i prihoda od komunalnog doprinosa (s obzirom na broj ispostavljenih rješenja i zaduženja) te da nisu raspisani natječaji za prodaju zemljišta (osim za dva zemljišta malih površina), trebalo je realnije procijeniti ostvarenje prihoda do konca godine.

Posljedica navedenog je nerealno planiranje prihoda i ugovaranje projekata čija se realizacija usporava ili se ne realiziraju zbog nedostajućih prihoda. Također, manje ostvarenje rashoda u odnosu na plan posljedica je nepripremljenosti projektne dokumentacije i građevne dozvole zbog čega nije obavljeno planirano uređenje plaže Pazdehova, neusklađenosti dinamike izvođenja radova s trgovačkim društvom u suvlasništvu na uređenju Vukovarske ulice (nije se moglo pristupiti asfaltiranju ulice jer je na istom gradilištu trgovačko društvo angažiralo drugog izvoditelja koji je u 2022. započeo s radovima na zamjeni vodovodnih cijevi) i sporije realizacije ulaganja u energetske učinkovitost javne rasvjete.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju, kako bi proračun bio realniji i u funkciji praćenja ostvarenja planiranih programa i aktivnosti.

1.2. U Očitovanju Grad navodi da je suglasan s dijelom Nalaza da se više pozornosti posveti planiranju proračuna na način da se u proračunu planiraju projekti s višom razinom gotovosti, kako bi realizacija projekata bila usklađena s planom te da se kvalitetnije procijene namjenski prihodi, posebice komunalni doprinosi i prihodi od prodaje imovine, kako bi proračun bio realniji i u funkciji ostvarenja planiranih programa i aktivnosti.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Grad je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na evidentiranje poslovnih promjena i donošenje odluka o raspodjeli rezultata.

– Evidentiranje poslovnih promjena

Pojedina imovina nije evidentirana na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na vrijednost imovine po vrstama iskazanu u financijskim izvještajima. Tako su u okviru računa ostale nematerijalne imovine (račun 0124) evidentirani projekti uređenja za tri ulice, Geografsko informacijski sustav (GIS) Grada, Baza podataka javne rasvjete, Konzervatorska studija centra Grada, Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem, Program revitalizacije sakralnog objekta te procjene ugroženosti od požara i od velikih nesreća, ukupne sadašnje vrijednosti od 689.373,00 kn (nabavne vrijednosti od 1.500.627,00 kn), a za koje su rashodi ostvareni od 2017. do 2020. Projektu dokumentaciju u vezi s izgradnjom građevinskih objekata (uređenje ulica) ukupne sadašnje vrijednosti od 194.293,00 kn trebalo je evidentirati na računima imovine u okviru kojih se evidentiraju ulaganja u građevinske objekte, a preostalu imovinu (planove, procjene, studije, baze podataka i Geografsko informacijski sustav) ukupne sadašnje vrijednosti od 495.080,00 kn na računima druge nematerijalne proizvedene imovine (račun 026).

U okviru nematerijalne imovine Grada evidentirana je kapitalna donacija dana 2020. vjerskoj zajednici za ulaganje u sakralni objekt u iznosu od 156.625,00 kn (sadašnje vrijednosti od 87.218,00 kn). Iako navedena imovina nije u vlasništvu Grada, za navedena ulaganja povećana je vrijednost nefinancijske imovine Grada, zbog čega su u financijskim izvještajima nefinancijska imovina i vlastiti izvori iskazani više za 87.218,00 kn. Navedena donacija trebala je biti evidentirana na računu kapitalnih donacija tekuće godine u kojoj su sredstva doznačena.

Prema odredbama članaka 4. i 21., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana kojim su utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže ulaganja u projektnu dokumentaciju u vezi s izgradnjom objekata evidentirati na računima imovine u okviru kojih se evidentira izgradnja građevinskih objekata, a ulaganja u planove, procjene, studije i baze podataka u okviru druge nematerijalne proizvedene imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže u poslovnim knjigama ispraviti netočno evidentirane poslovne promjene u vezi s danom kapitalnom donacijom kako bi podaci o vrijednosti imovine bili iskazani u skladu s navedenim Pravilnikom.

Prije popisa imovine i obveza nisu izvršene temeljite pripreme radnje koje, između ostalog, uključuju usklađivanje podataka o potraživanjima evidentiranim u pomoćnim knjigama i glavnoj knjizi sa stvarnim stanjem te potvrđivanje salda za pojedina potraživanja, a što je utvrđeno Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je Ministarstvo financija donijelo u prosincu 2015. Potraživanja od pravnih osoba koje su prethodnih godina brisane iz sudskog registra (zakup javnih površina, komunalnu naknadu, zakup poslovnog prostora i druge prihode) ukupno u iznosu od 2.304.541,00 kn nisu isknižena iz poslovnih knjiga niti je godišnjim popisom utvrđeno njihovo stvarno stanje. Zbog navedenog i financijski izvještaji sadrže potraživanja za koja nije moguća naplata.

Državni ured za reviziju nalaže prije popisa imovine i obveza obaviti usklađenje podataka o potraživanjima evidentiranim u pomoćnim knjigama s dužnicima, u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija.

U poslovnim knjigama je evidentirana, a u financijskim izvještajima iskazana vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 541.028.376,00 kn, a vrijednost vlastitih izvora iz proračuna u iznosu od 539.776.535,00 kn. Utvrđeno je da je razlika u iznosu od 1.251.841,00 kn nastala prethodnih godina (2004. – 2011.) zbog pogrešnog evidentiranja poslovnih promjena u vezi s prihodima od prodaje stanova sa stanarskim pravom na obročnu otplatu. Utvrđeno je da je obveza prema državnom proračunu za uplatu 55,0 % naplaćenog iznosa prihoda od prodaje stanova sa stanarskim pravom redovno mjesečno podmirivana, a od 2011. prihodi i obveza uplate propisanog dijela prihoda prema državnom proračunu pravilno su evidentirani. Navedena razlika je nastala u prethodnom razdoblju jer su prihodi od prodaje stanova evidentirani u poslovnim knjigama u cijelosti na računu prihoda, a trebalo je evidentirati samo 45,0 % naplaćenog iznosa (preostalih 55,0 % prihodi su državnoga proračuna). Osim toga, obveze prema državnom proračunu za uplatu dijela navedenih prihoda umanjivane su za mjesečne uplate, ali i koncem godine pogrešno su dodatno umanjivane za cjelokupni godišnji uplaćeni iznos. Zbog netočnog knjigovodstvenog smanjivanja obveza u odnosu na stvarnu obvezu za uplatu u državni proračun, ponovno su u 2011. evidentirane obveze, ali su pogrešno umanjeni vlastiti izvori iz proračuna u iznosu od 1.251.841,00 kn umjesto rezultata poslovanja (922), a što nije ispravljeno do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.).

Zbog navedenog vlastiti izvori iz proračuna i rezultat poslovanja (višak/manjak prihoda) nisu točno evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, između ostalog, točnosti i pouzdanosti.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o stanju vlastitih izvora iz proračuna i rezultata poslovanja u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem kako bi navedeni podaci bili evidentirani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Odluka o raspodjeli rezultata

Grad nije donosio odluke o raspodjeli rezultata za 2020., kao ni prethodnih godina. Zbog navedenog je, prema podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2020., višak prihoda poslovanja evidentiran u iznosu od 226.730.609,00 kn, višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 47.772.555,00 kn te manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 251.467.522,00 kn odnosno ukupni višak prihoda i primitaka u iznosu od 23.035.642,00 kn.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2020., u okviru viška prihoda i primitaka u iznosu od 23.035.642,00 kn na namjenske prihode odnosi se 17.485.753,00 kn (primljeni zajam u iznosu od 17.306.610,00 kn i prihodi od prodaje stanova sa stanarskim pravom u iznosu od 179.143,00 kn).

Prema odredbi članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine rezultata poslovanja (922) i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju se u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna. Ograničenja kod raspodjele rezultata, utvrđena odredbama 65., 70., 87. i 90. Zakonom o proračunu, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2022., su sljedeća: višak od prihoda poslovanja može se raspodijeliti na manjak nefinancijske imovine i manjak od financijske imovine; višak od nefinancijske imovine može se raspodijeliti na manjak prihoda poslovanja (za tekuće i investicijsko održavanje i kapitalne pomoći trgovačkim društvima u kojima jedinica lokalne samouprave ima odlučujući utjecaj) i manjak financijske imovine (za ulaganja u dionice i udjele trgovačkih društava te za otplate glavnice na temelju dugoročnog zaduživanja); višak primitaka od financijske imovine može se rasporediti za nabavu nefinancijske imovine (investicije koje se financiraju iz njenog proračuna). Odredbama članaka 98., 101., 120. i 127. Zakona o proračunu, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022., na isti način regulirana su ograničenja kod raspodjele rezultata, osim što se višak primitaka od financijske imovine može raspodijeliti i za kapitalne pomoći trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi realizacije investicije koja se sufinancira iz fondova Europske unije, za investicije odnosno projekte čija je realizacija utvrđena posebnim propisima i za financiranje obveza na ime povrata neprihvatljivih troškova koji su bili sufinancirani iz fondova Europske unije. S obzirom na to da je tijekom 2021. korišten cjelokupni raspoloživi višak prihoda i primitaka u iznosu od 23.072.751,00 kn (korigiran je tijekom godine za 40.109,00 kn) u skladu s planiranim Proračunom, da su prihodi poslovanja i primici od financijske imovine korišteni za financiranje investicija (nabavu nefinancijske imovine), Gradsko vijeće trebalo je prethodno donijeti odluku o raspodjeli rezultata za 2020.

Državni ured za reviziju nalaže, u slučaju korištenja viška prihoda i primitaka, donositi odluke o raspodjeli rezultata uz pridržavanje ograničenja utvrđenih propisima iz područja proračuna, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2.2. U vezi s evidentiranjem poslovnih promjena koje se odnose na ulaganja u projektnu dokumentaciju u vezi s izgradnjom objekata na računima imovine u okviru kojih se evidentira izgradnja građevinskih objekata; ulaganja u planove, procjene, studije i baze podataka u okviru druge nematerijalne imovine te danu kapitalnu donaciju iz prethodnih godina u okviru nematerijalne imovine) Grad navodi je postupio prema danim nalogima.

U vezi s evidentiranim potraživanjima od pravnih osoba koje su brisane iz sudskog registra u iznosu od 2.304.541,00 kn, Grad navodi da je djelomično proveo nalog, dok će ostatak vrijednosti provesti na temelju odluke Gradskog vijeća jer potraživanja prelaze iznos od 0,5 % prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o raspolaganju imovinom do iznosa do kojeg može odluke donositi gradonačelnik u skladu sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Nadalje, Grad obrazlaže da je proveo nalog u vezi s usklađivanjem podataka o stanju vlastitih izvora iz proračuna i rezultata poslovanja u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem koji su nastali zbog pogrešnog evidentiranja prihoda od prodaje stanova sa stanarskim pravom na obročnu otplatu u razdoblju od 2004. do 2011.

U vezi s nalogom Državnog ureda za reviziju da se, u slučaju korištenja viška prihoda i primitaka, donose odluke o raspodjeli rezultata uz pridržavanje ograničenja utvrđenih propisima iz područja proračuna, Grad u Očitovanju navodi da raspodjelu rezultata reguliraju odredbe Zakona o proračunu te Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a da njima nije određen rok do kojeg se donosi odluka o raspodjeli rezultata niti je izrijekom navedena obveza donošenja odluke. Nadalje, navodi da kod izmjena i dopuna proračuna vodi računa o namjenskom prijenosu viškova iz prethodnih godina, kao i o pokriću manjka iz pojedinih izvora financiranja, što je vidljivo iz godišnjih izvještaja o izvršenju proračuna Grada u kojima se to navodi. Izmjene i dopune proračuna donosi predstavničko tijelo, a posebni dio proračuna sadrži, osim ostalih kvalifikacija, i kvalifikaciju po izvorima financiranja te se preneseni višak po izvorima uključuje u izmjene i dopune proračuna. Nadalje, Grad navodi da ni novi Zakon o proračunu ne propisuje tko i kada treba donijeti odluku o raspodjeli rezultata.

Obveza donošenja odluke o raspodjeli rezultata prije je bila propisana u posebnom propisu, članku 73. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prema kojem predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pri donošenju izvještaja o izvršenju proračuna odlučuje o korištenju viška odnosno o načinu pokrića manjka prihoda. Isto tako, Grad navodi da navedena odredba nije na snazi od 2012.

2.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu koji se odnosi na obvezu donošenja odluke o raspodjeli rezultata u slučajevima propisanim odredbama Zakona o proračunu te Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Revizijom je utvrđeno da navedene odluke nisu donesene za 2020., kao ni prethodnih godina, što je utjecalo na točnost podataka o rezultatu poslovanja po pojedinim kategorijama (na visinu viška prihoda poslovanja i primitaka od financijske imovine te manjka prihoda od nefinancijske imovine) evidentiranih u poslovnim knjigama.

Odredbom članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da se stanja u poslovnim knjigama utvrđena na osnovnim računima rezultata poslovanja (podskupine 922) i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna.

Nadalje, u prethodnim godinama Gradsko vijeće je u proračunske dokumente redovno godišnje uključivalo višak ili pokrivalo manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina, za razliku od stanja rezultata poslovanja evidentiranog u poslovnim knjigama koje se kumuliralo po pojedinim kategorijama. S obzirom na to da nisu donesene odluke o raspodjeli rezultata, poslovne promjene nisu evidentirane u poslovnim knjigama na osnovnim računima rezultata poslovanja (podskupine 922) te za 2020. višak prihoda poslovanja u iznosu od 226.730.609,00 kn, višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 47.772.555,00 kn te manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 251.467.522,00 kn nije točan.

Prebijanjem viška prihoda poslovanja i primitaka od financijske imovine s manjkom prihoda od nefinancijske imovine u poslovnim knjigama račun rezultata poslovanja iznosio je 23.035.642,00 kn te je jednak iznosu viška prihoda i primitaka navedenom u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2020. Međutim, kako su se neutrošena sredstva primitaka od zaduživanja iz 2020. u iznosu od 17.306.610,00 kn tijekom 2021. utrošila za nabavu nefinancijske imovine (mijenja se kategorija jer su primici od zaduživanja utrošeni za nabavu nefinancijske imovine), Gradsko vijeće, kao tijelo koje odlučuje o financijskom planu/proračunu, izvršenju financijskog plana/proračuna trebalo je prije donošenja izmjena i dopuna proračuna za 2021. donijeti odluku o raspodjeli rezultata u cilju ispravnog evidentiranja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu jer takva odluka predstavlja odgovarajući dokument za knjiženje na računima rezultata poslovanja.

3. Potraživanja

- 3.1. Koncem 2021. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 28.086.806,00 kn. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 8.227.899,00 kn, komunalni doprinos u iznosu od 6.012.721,00 kn, gradske poreze u iznosu od 6.011.629,00 kn, naknade za uređenje voda u iznosu od 2.208.062,00 kn te zakup poslovnih prostora i iznajmljivanje imovine u iznosu od 2.593.339,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja obračunan je u iznosu od 14.836.619,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 13.250.187,00 kn. Na ispravak potraživanja po stopi od 100,0 % za kašnjenje u naplati iznad tri godine odnosi se 7.993.987,00 kn, po stopi od 50,0 % za kašnjenje od jedne do tri godine 3.673.803,00 kn te po stopi od 75,0 % za pokrenute stečajne i likvidacijske postupke 3.168.829,00 kn.

Grad je u srpnju 2019. donio Odluku o proceduri naplate dospjelih i nenaplaćenih potraživanja, kojom su uređene mjere naplate (opomene, ovrhe, praćenje objavljivanja rješenja o otvaranju predstečajnih nagodbi i stečajeva, odgode plaćanja, obročne otplate duga i otpis potraživanja) te vođenje evidencije provedenih mjera prisilne naplate i praćenje naplate.

Naplata potraživanja koja imaju status javnog davanja (komunalna naknada, komunalni doprinos, spomenička renta, naknada za koncesijska odobrenja, naknade za koncesije na pomorskom dobru, prekršajne kazne, vodna naknada i druge javne naknade propisane odlukama Grada) obavlja gradski Upravni odjel za komunalni sustav i zaštitu okoliša. Za naplatu potraživanja koja nemaju status javnog davanja (zakup poslovnog prostora, naknada za uporabu javnih površina, stanarine te prihodi s osnova raspolaganja imovinom) dokumentaciju priprema navedeni Upravni odjel u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomični otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14), a postupke vode odvjetnici, dok naplatu potraživanja za gradske poreze obavlja Porezna uprava.

U odnosu na stanje početkom godine (34.543.084,00 kn) potraživanja su 6.456.277,00 kn ili 18,7 % manja. Koncem 2021. dospjela potraživanja iznose 26.450.574,00 kn ili 94,2 %, od čega se na potraživanja za prihode poslovanja odnosi 26.409.184,00 kn, a od prodaje nefinancijske imovine 41.390,00 kn.

Prema dostavljenom pregledu, od 2018. do 2021. ukupno su poduzete mjere naplate (dužnicima su upućeni prijedlozi za ovrhe i obavijesti o dugu, pokrenute su ovrhe u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje u Financijskoj agenciji, prijavljene su tražbine u stečajnom postupku) za potraživanja u iznosu od 13.214.692,00 kn. Također, i do 2018. prijavljene su tražbine u stečajnom postupku u iznosu od 1.727.740,00 kn. Za potraživanja u iznosu od 1.311.513,00 kn upisane su hipoteke na 116 nekretnina, i to za potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu, obročno plaćanje komunalnog doprinosa i za komunalnu naknadu. U okviru preostalih potraživanja u iznosu od 6.011.628,00 kn, vrijednosno najznačajnija su potraživanja za porez na promet nekretnina i kuće za odmor ukupno u iznosu od 5.223.516,00 kn za koje naplatu obavlja Porezna uprava. Gradsko vijeće izvještavano je o naplativosti potraživanja u okviru prijedloga polugodišnjeg odnosno godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2021.

Postupak izvještavanja o nenaplaćenim potraživanjima i poduzetim mjerama naplate na razini Grada nije uređen. Podaci o postupcima prisilne naplate (ovršni postupci) vode se u Excel tablici na način da sadrži ovršne postupke s trenutnim stanjem na određeni dan (ne sadrži sve pokrenute ovršne postupke; nakon naplate potraživanja za određeni postupak, taj se postupak briše iz Excel tablice). Evidencije potraživanja od kupaca nisu informatički povezane s evidencijama provedenih mjera naplate na način da omogućuju dobivanje podataka koje su mjere naplate za pojedino potraživanje poduzete, kao ni podataka o poduzetim mjerama naplate potraživanja na razini Grada sa stanjem koncem godine. U Izvješću o naplativosti potraživanja u okviru Prijedloga godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2021. (svibanj 2022.), navedeni su podaci o potraživanjima sa stanjem na 31. prosinca 2021. te pregled svih poduzetih mjera naplate (uključujući i potraživanja koja su naplaćena na temelju poduzetih mjera).

Državni ured za reviziju preporučuje dopuniti Odluku o proceduri naplate dospjelih i nenaplaćenih potraživanja u vezi s rokovima i načinom izvještavanja o poduzetim mjerama naplate u cilju praćenja njihove učinkovitosti. Preporučuje informatički povezati evidencije potraživanja od kupaca s evidencijama provedenih mjera naplate na način da omogućuju dobivanje podataka o poduzetim mjerama naplate na razini Grada.

3.2. *Grad navodi da prihvaća preporuku o dopuni Odluke o proceduri naplate dospjelih i nenaplaćenih potraživanja s rokovima i načinom izvještavanja o poduzetim mjerama naplate, kao i o informatičkom povezivanju evidencija potraživanja od kupaca s evidencijama provedenih mjera naplate na način da omoguće dobivanje podataka o poduzetim mjerama naplate na razini Grada.*

4. Rashodi i izdaci

4.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 113.770.561,00 kn. Vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 39.327.531,00 kn ili 34,6 %, materijalni rashodi u iznosu od 26.039.024,00 kn ili 22,9 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 18.018.779,00 kn ili 15,8 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na donošenje mjerljivih kriterija za isplatu dodataka za uspješnost na radu; održavanje nerazvrstanih cesta, pomorskog dobra te poslovnih i stambenih prostora; izvještavanje o obavljenim odvjetničkim uslugama; planiranje opsega komunalnih poslova u okviru programa održavanja komunalne infrastrukture; omogućavanje podnošenja prigovora u okviru natječaja za predlaganje javnih potreba u sportu i tehničkoj kulturi, kao i javnih potreba u kulturi na odluku o dodjeli financijskih sredstava.

– Rashodi za dodatak za uspješnost na radu

U okviru drugih rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za dodatak za uspješnost na radu (bonus za uspješan rad) u iznosu od 224.605,00 kn. Pravilnikom o kriterijima utvrđivanja natprosječnih rezultata i načinu isplate dodatka za uspješnost na radu iz veljače 2015. utvrđeni su kriteriji utvrđivanja natprosječnih rezultata i način isplate dodatka. Prema Pravilniku, gradonačelnik donosi zaključak o određivanju mase sredstava za dodatak za uspješnost na radu po upravnim odjelima u kojem navodi i zaposlenike kojima se isplaćuje dodatak (ako su prethodne godine ocijenjeni ocjenama odličan ili vrlo dobar i uz primjenu jednog ili više utvrđenih kriterija). Navedenim Pravilnikom predviđeno je osam kriterija (inicijativnost i kreativnost koja je pridonijela boljoj organizaciji rada i/ili racionalizaciji poslovanja, uspješno i pravodobno rješavanje iznimno kompleksnog predmeta i druge radne zadaće, uspješno i pravodobno obavljanje privremeno povećanog opsega posla, obavljanje poslova odsutnog službenika uz redovito obavljanje vlastitog posla, uspješno pružanje pomoći drugim pravnim osobama lokalnog javnog sektora, djelovanje u službi koje je pridonijelo izuzetno kvalitetnom odnosu prema strankama i druga postignuća). Dodatak za uspješnost na radu može iznositi najviše tri plaće, i to brutoplaće u mjesecu isplate dodatka bez jednokratnih dodataka, a može biti određen i u apsolutnom iznosu. Donesenim navedenim Pravilnikom iz 2015., kriteriji za dodjelu dodatka za uspješnost na radu utvrđeni su opisno odnosno nisu mjerljivi. Spomenutim Pravilnikom nije utvrđen raspon bodova za svaki kriterij, najmanji broj bodova koji je uvjet za ostvarivanje prava na dodatak za uspješnost na radu i slično.

Prema Odluci gradonačelnika u prosincu 2021. isplaćen je dodatak za uspješnost na radu za 39 zaposlenika (u brutoiznosu od 4.500,00 kn do 7.000,00 kn). U Odluci nije obrazložen način izračuna dodatka pojedinim zaposlenicima odnosno primjenom kojih su kriterija dodijeljeni dodaci pojedinim zaposlenicima.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom utvrditi mjerljive kriterije za utvrđivanje dodatka za uspješnost na radu u cilju transparentnosti i jednoobraznog postupanja.

- Održavanje nerazvrstanih cesta, pomorskog dobra te poslovnih i stambenih prostora

U okviru usluga tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata koji su ostvareni u iznosu od 11.321.993,00 kn, ostvareni su rashodi na održavanju nerazvrstanih cesta u iznosu od 2.641.034,00 kn, održavanju poslovnih i stambenih prostora u iznosu od 1.204.403,00 kn te održavanju pomorskog dobra u iznosu od 1.157.660,00 kn. Za navedene radove, koji su ustupljeni na temelju odredaba Zakona o javnoj nabavi, zaključeni su godišnji ugovori. Ugovorni troškovnici sadrže vrste i okvirne količine radova s jediničnim cijenama te ukupne vrijednosti ugovorenih radova. Ugovoreno je da će se radovi izvršavati sukcesivno prema nalogima Grada (nisu utvrđene lokacije izvođenja radova) te po potrebi (hitne intervencije), pri čemu nije predviđeno davanje pisanih naloga izvoditelju odnosno izdavanje narudžbenica koje sadrže troškovnik radova s procijenjenim količinama i jediničnim cijenama te ukupnom vrijednosti radova. Prema obrazloženju odgovorne osobe, radovi se naručuju usmeno uz prethodne terenske obilaskе, a u pojedinim slučajevima ovlašteni predstavnik Grada izrađuje skicu planiranih radova na lokaciji. U Proceduri sklapanja ugovora nije utvrđena obveza davanja pisanih naloga izvoditeljima radova za ugovore kojim su utvrđene okvirne godišnje količine radova.

Grad nije donio godišnji plan održavanja objekata (stambenih i poslovnih prostora), dok u okviru Plana održavanja pomorskog dobra i za održavanje nerazvrstanih cesta u okviru Programa održavanja komunalne infrastrukture nisu navedene lokacije na kojima se planiraju obaviti radovi s iznosom planiranih sredstava. Donošenje navedenog plana trebalo bi poslužiti kao podloga za određivanje planiranih iznosa održavanja u proračunu i procijenjene vrijednosti održavanja u planu nabave. O izvedenim radovima izvoditelji vode građevinske dnevnikе i građevinske knjige koje sadrže lokacije izvođenja radova, dok računi odnosno ispostavljene situacije sadrže vrste i količine radova, jedinične cijene (u skladu s ugovornim troškovnicima) i ukupne vrijednosti izvedenih radova, a ne sadrže podatke na kojim su lokacijama obavljena održavanja. Prema godišnjim ugovorima, koncem 2021. sastavljeni su zapisnici o primopredaji radova. Također, u navedenim zapisnicima utvrđena je ukupna vrijednost izvedenih radova bez podataka o kojim se lokacija i objektima radi.

Zbog davanja usmenih naloga izvoditeljima onemogućena je usporedba naručenih i izvedenih radova na pojedinim lokacijama odnosno objektima, a izvješća o obavljenim radovima održavanja na temelju usmenih naloga za pojedine lokacije se ne sastavljaju. Navedena izvješća trebala bi poslužiti kao podloga za sustavnu evidenciju troškova održavanja po svakoj jedinici imovine u Registru imovine.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti godišnje planove održavanja stambenih i poslovnih prostora te u okviru navedenih planova, kao i programa održavanja nerazvrstanih cesta i pomorskog dobra planirati lokacije izvođenja radova s planiranom visinom ulaganja kako bi poslužili kao podloga za planiranje rashoda u proračunu i vrijednosti predmeta nabave u planu nabave. Pri sukcesivnom davanju naloga izvoditeljima radova Državni ured za reviziju preporučuje pisano utvrditi opseg radova po pojedinoj lokaciji na način da narudžbenice sadrže opis radova s procijenjenim količinama i jediničnim cijenama te ukupnom vrijednosti planiranih radova radi usporedbe naručenih i izvedenih radova. Nadalje, preporučuje sastavljati izvješća o izvedenim radovima po pojedinim lokacijama odnosno objektima u cilju sustavnog evidentiranja troškova održavanja po jedinici imovine u Registru imovine.

– Odvjetničke usluge

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge ostvareni su rashodi za odvjetničke usluge i usluge pravnog savjetovanja u iznosu od 177.135,00 kn. Tijekom 2021. Grad je koristio usluge pet odvjetničkih ureda odnosno odvjetnika na temelju ugovora o obavljanju odvjetničkih usluga i ugovora o pravnoj pomoći. Grad je u siječnju 2021. zaključio ugovor o pravnoj pomoći (davanje mišljenja, pravnih savjeta, uputa i konzultacije) uz godišnju naknadu u iznosu od 69.950,00 kn uvećano za porez na dodanu vrijednost te uz plaćanje u 12 mjesečnih obroka. Ugovorom nije utvrđeno podnošenje izvještaja o pruženim uslugama, a uz ispostavljene mjesečne račune za odvjetničke usluge nisu priložene specifikacije obavljenih usluga (vrsta i vrijeme obavljanja usluga) tako da se ne može utvrditi jesu li odnosno koje su usluge obavljene. U pisanom obrazloženju odgovorna osoba Grada navodi da odvjetničkom društvu upućuje pisane i usmene upite te daje naloge kad im je potrebno, kao i da odvjetničko društvo zastupa Grad u različitim predmetima.

Odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže, pri ugovaranju odvjetničkih usluga, ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga ili na drugi način osigurati specifikaciju obavljenih usluga kako bi se rashodi za odvjetničke usluge evidentirali na temelju urednih knjigovodstvenih isprava, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Program održavanja komunalne infrastrukture

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2021. donesen je u prosincu 2020. u iznosu od 14.638.500,00 kn, Izmjene i dopune navedenog Programa donesene su u ožujku 2021. u iznosu od 14.659.500,00 kn i prosincu 2021. u iznosu od 15.001.600,00 kn.

Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži opis poslova, dijelom i opseg održavanja, iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja. Za održavanje nerazvrstanih cesta naveden je ukupan broj nerazvrstanih cesta (192) te koje radove obuhvaća redovno održavanje, a nisu navedene ceste koje se planiraju obuhvatiti redovnim održavanjem i njihova duljina. Za održavanje javne rasvjete naveden je ukupan broj stupova javne rasvjete i broj sijalica, dok nije procijenjeno koliko bi ih moglo biti obuhvaćeno održavanjem. U okviru održavanja dječjih igrališta navedeno je deset dječjih igrališta, za koja nisu utvrđeni planirani poslovi i opseg održavanja. Za održavanje groblja navedeno je da Grad u dogovoru s trgovačkim društvom u suvlasništvu određuje prioritete. Prema navedenom, u Programu održavanja komunalne infrastrukture djelomično je navedena količina poslova odnosno opseg održavanja.

S obzirom na to da navedeni Program sadrži opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, ali ne sadrži podatke o opsegu (količini) poslova pojedine komunalne djelatnosti, onemogućena je usporedba planiranih i ostvarenih vrsta, količina i opsega radova. Nadalje, na navedeni način, Gradsko vijeće odlučuje o vrsti poslova održavanja i ukupnom iznosu sredstava održavanja u okviru svake planirane vrste komunalne djelatnosti, ali ne i o količini poslova skupine komunalne djelatnosti. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja obvezno se, između ostalog, utvrđuje i opseg poslova održavanja. Pri donošenju izmjena i dopuna Programa održavanja mijenjan je iskaz financijskih sredstava za pojedine komunalne djelatnosti, a opseg (količina) poslova nije navedena.

Prijedlog izvješća o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2021. podnesen je Gradskom vijeću u svibnju 2021., ali nije usvojen. Prema Prijedlogu, Program održavanja komunalne infrastrukture ostvaren je u iznosu od 14.464.841,00 kn ili 96,4 %. Odnosi se na održavanje javnih površina i pripadajućih objekata, uređaja i opreme u iznosu od 7.723.617,00 kn (što uključuje i program malih komunalnih akcija mjesnih odbora), održavanje javne rasvjete u iznosu od 2.649.318,00 kn (trošak električne energije 1.499.320,00 kn i usluge održavanja 1.149.998,00 kn), održavanje prometnica 2.641.034,00 kn, odvodnju oborinskih voda (održavanje oborinske kanalizacije) u iznosu od 749.985,00 kn, lokalni prijevoz na području Grada u iznosu od 480.887,00 kn (autobusni prijevoz 443.300,00 kn i brodski prijevoz 37.587,00 kn) te program dekoracije i iluminacije u iznosu od 220.000,00 kn. U Prijedlogu izvješća o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2021. navedena su planirana i utrošena sredstva za pojedine komunalne djelatnosti te izvori financiranja. Nije naveden opis i opseg obavljenog posla na održavanju komunalne infrastrukture zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja navedenog Programa.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg komunalnih poslova održavanja za svaku pojedinu komunalnu djelatnost te u slučaju donošenja izmjena i dopuna navedenog programa navesti, osim iskaza financijskih sredstava, i promjene u opsegu održavanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nadalje, Državni ured za reviziju preporučuje, radi praćenja izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti, uz financijski iznos i izvore financiranja, i opseg obavljenog posla.

– Javne potrebe u sportu i tehničkoj kulturi

Rashodi za tekuće donacije sportskim klubovima i udrugama tehničke kulture ostvareni su u iznosu od 3.728.996,00 kn. U prosincu 2020. objavljeni su javni natječaji za predlaganje javnih potreba u sportu i tehničkoj kulturi i javni natječaj za predlaganje programa/projekata javnih potreba u kulturi. Uz navedene javne natječaje sastavljene su Upute za prijavitelje u kojima su detaljnije navedeni predmet natječaja i opće informacije, kriteriji prihvatljivosti, postupak prijave, način i uvjeti financiranja odabranih programa, dokumentacija i prijavni obrasci i prilozi te zaštita osobnih podataka. U javnim natječajima i Uputama za prijavitelje utvrđena je mogućnost prigovora, rok za prigovor te je navedeno na što se ne može odnositi prigovor. Između ostalog, navedeno je da se prigovor ne može odnositi na Odluku o neodobravanju sredstava ili visinu dodijeljenih sredstava.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 4., stavka 12. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, prema kojoj davatelj sredstava omogućuje prijaviteljima, između ostalog, i podnošenje prigovora na odluku o dodjeli financijskih sredstava. U 2020. dvojici prijavitelja nisu odobrena sredstva zbog nepodnošenja izvješća o radu i financijskih izvješća za prethodnu godinu.

Državni ured za reviziju nalaže u javnom natječaju i uputama za prijavitelje omogućiti prijaviteljima podnošenje prigovora na odluku o dodjeli financijskih sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

4.2. *U vezi s utvrđivanjem mjerljivih kriterija za utvrđivanje dodatka za uspješnost na radu, Grad obrazlaže da će donijeti novi akt najkasnije prije prve isplate dodatka za uspješnost na radu.*

Nadalje, Grad prihvaća preporuke u vezi s donošenjem godišnjih planova održavanja stambenih i poslovnih prostora te utvrđivanjem lokacija izvođenja radova s planiranom visinom ulaganja u okviru programa održavanja nerazvrstanih cesta i pomorskog dobra; davanjem pisanih naloga za izvođenje radova s opsegom radova po pojedinoj lokaciji, procijenjenim količinama i jediničnim cijenama te ukupnom vrijednosti planiranih radova i sastavljanjem izvješća o izvedenim radovima po pojedinim lokacijama odnosno objektima.

Pri ugovaranju odvjetničkih usluga za 2023. Grad obrazlaže da je postupio prema danom nalogu tako da je utvrđena obveza pružatelja usluge o podnošenju izvješća o pruženim uslugama u obliku specifikacije obavljenih usluga, s evidentiranim vremenom i vrstom izvršene odvjetničke usluge.

Grad prihvaća nalog i preporuku u vezi s utvrđivanjem opsega komunalnih poslova u okviru programa održavanja komunalne infrastrukture i njegovih izmjena, kao i s obvezom izvještavanja o opsegu obavljenog posla u godišnjem izvješću o izvršenju programa održavanja.

U vezi s omogućavanjem podnošenja prigovora na odluke o dodjeli financijskih sredstava u okviru natječaja za predlaganje javnih potreba u sportu i tehničkoj kulturi, kao i javnih potreba u kulturi, Grad obrazlaže da je navedeno proveo već kod prijave na javni natječaj za predlaganje javnih potreba za 2023.

5. Javna nabava

5.1. Plan nabave i izmjene Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Grada. Također, na mrežnim stranicama Grada objavljeni su Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga, Naputak o postupanju u nabavi roba, radova i usluga i Obavijest da nema gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici Grada te s njima povezane osobe u sukobu interesa.

Nepravilnosti i propusti utvrđeni su kod plana nabave roba, radova i usluga, zaključivanja dodataka ugovorima za izmjenu rokova izvođenja radova, izvršenja ugovora o nabavi, unutarnjeg akta o jednostavnoj nabavi te podataka o jednostavnoj nabavi u Statističkom izvješću o javnoj nabavi.

– Plan nabave roba, radova i usluga

Grad je u prosincu 2020. donio Plan nabave za 2021. te četrnaest izmjena i dopuna Plana nabave tijekom 2021. Planom nabave planirano je 55 postupaka nabave procijenjene vrijednosti od 48.721.800,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Od planiranih postupaka javne nabave nisu provedena četiri postupka, i to: dva postupka nabave radova (izgradnja i uređenje parkirališta Rasadnik procijenjene vrijednosti od 5.300.000,00 kn i rekonstrukcija plivališta procijenjene vrijednosti od 1.200.000,00 kn) jer nisu pribavljene građevinske dozvole. Dva postupka javne nabave radova nisu provedena jer počeci provedbe postupaka ovise o odobrenjima Uprave za ribarstvo (uređenje ribarske kuće u vrijednosti od 1.160.000,00 kn i edukativne staze Havišće u vrijednosti od 728.000,00 kn koji su prijavljeni na natječaje, a financiranje je planirano sredstvima Europske unije).

Planiranje nabave uređeno je Naputkom o postupanju u nabavi roba, radova i usluga iz 2019. Utvrđeno je da rukovoditelji upravnih odjela u roku od 14 dana od usvajanja proračuna dostavljaju podatke službeniku zaduženom za javnu nabavu za nabave iz svog djelokruga. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2021., planirano je 110 postupaka nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 39.058.200,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega 13 postupaka javne nabave (otvoreni postupci) ukupne procijenjene vrijednosti od 28.112.500,00 kn, a 97 postupaka jednostavne nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 10.945.700,00 kn.

Izmjene i dopune Plana nabave donesene su jer je mijenjan planirani početak nabave, vrijednost predmeta nabave te planirano trajanje ugovora. Tijekom godine pri donošenju izmjena i dopuna Plana nabave, osim što se odustalo od pojedinih nabava, dijelom su izmijenjeni i podaci o pojedinim predmetima nabave, dodana su 52 predmeta nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 9.824.300,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na opskrbu električnom energijom, opremanje dograđenog vrtića i osnovne škole, uređenje pomoćne ceste uz groblje, uređenje javne rasvjete, izvedbu strojnice fontane na trgu Miramare i uređenje parkinga.

Plan nabave predstavlja stvarne i objedinjene potrebe naručitelja. Donosi se za proračunsku godinu kako bi se učinkovito i transparentno upravljalo postupcima nabave i gospodarskim subjektima pružile informacije o postupcima nabave, predmetima nabave i njihovim procijenjenim vrijednostima u svrhu pravovremene pripreme i predaje ponuda.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti donošenju plana nabave roba, radova i usluga u pogledu pravodobnog iskazivanja potreba za predmetima nabave te planiranju početka provedbe postupka nabave, vrijednosti predmeta nabave i trajanju ugovora kako bi se izbjegle česte izmjene i dopune plana nabave.

Uređenje jedne ulice (uređenje nogostupa i asfaltiranje kolnika te izgradnja javne rasvjete i oborinske odvodnje) planirano je Planom nabave Grada u prvom kvartalu 2021., a sanacija vodovodnih ogranaka u navedenoj ulici Planom nabave komunalnog društva u četvrtom kvartalu 2021.

Grad je zaključio ugovor u vrijednosti od 4.460.907,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i s rokom izvođenja radova četiri mjeseca od dana uvođenja u posao uz prekid tijekom ljetne turističke sezone odnosno do 5. veljače 2022.

Do konca 2021. izvedeni su radovi u vrijednosti od 3.368.768,00 kn. Prvi dodatak ugovoru zaključen je 4. veljače 2022., prema obrazloženju nadzornog inženjera, zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta od 20 dana i uključivanja drugog izvođača na gradilištu na izvedbi vodoopskrbnog cjevovoda tako da je rok produžen do 1. travnja 2022. Također, zbog uključivanja drugog izvođača na gradilištu, drugim dodatkom ugovoru od 30. ožujka 2022. rok izvođenja produžen je do 1. srpnja 2022., do kada su radovi i izvedeni.

Za sanaciju vodovodnih ogranaka u navedenoj ulici trgovačko društvo u suvlasništvu je 17. rujna 2021. objavilo postupak nabave radova te ugovor s izvođačem zaključilo 2. veljače 2022. S obzirom na to da je postavljanje vodovodnih cijevi u navedenoj ulici preduvjet da bi se pristupilo izvođenju asfalterških radova, Državni ured za reviziju mišljenja je da je s trgovačkim društvom trebalo uskladiti rokove izvođenja radova u cilju njihovog pravodobnog završetka.

Prema odredbi članka 198., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi i članka 8. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, prije pokretanja postupka javne nabave javni naručitelj u pravilu provodi analizu tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavom. Procijenjena vrijednost predmeta nabave prema pisanom obrazloženju Grada utvrđuje se na temelju saznanja o stvarnim, tržišnim cijenama dobivenim u ranijim sličnim ili jednakim postupcima javne nabave. Također, prema obrazloženju odgovorne osobe, zaposlenici Grada istražuju predmete nabave putem mrežnih stranica i kataloga. Grad nema dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo jesu li i na koji su način istraživana tržišta nabave kako bi se pribavilo više informacija o robama, radovima i uslugama koje namjerava nabaviti i o gospodarskim subjektima, potencijalnim ponuditeljima.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati dokumentaciju iz koje će biti razvidno da je Grad provodio prethodno istraživanje tržišta u cilju pribavljanja informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima koji sudjeluju na tržištu, cijenama i drugim okolnostima koje utječu na uvjete nabave.

– Zaključivanje dodataka ugovorima za izmjenu rokova izvođenja radova

Za pojedine nabave radova rokovi izvođenja nisu realno utvrđeni dokumentacijom za nadmetanje jer nisu uzete u obzir sve okolnosti koje je bilo moguće predvidjeti. Ugovorima su utvrđeni rokovi izvođenja radova od tri do deset mjeseci.

Dodaci ugovorima za produženje rokova izvođenja radova zaključeni su za sljedeće ugovore: izgradnja novog groblja (rok izvođenja radova produžen je s deset na 26 mjeseci), uređenje prometnice u Ulici Ivana Gundulića i Ulici Pavla Radića (rok izvođenja radova produžen je s osam na 13 mjeseci), II. faza uređenja plaže Jadranovo (rok izvođenja radova produžen je s tri na 27 mjeseci), dogradnja zgrade dječjeg vrtića i škole (rok izvođenja radova produžen je s osam na 13 mjeseci), energetska učinkovitost javne rasvjete (rok izvođenja radova produžen je sa šest na devet mjeseci), izgradnja javne rasvjete u ulici Grabrova (rok izvođenja radova produžen je s pet na devet mjeseci), uređenje trga Miramare (rok izvođenja radova produžen je s tri na pet mjeseci). Ugovorima su predviđeni mogući slučajevi u kojima se zaključuju dodaci ugovoru, između ostalog, i zbog izdavanja naloga Grada o obustavi radova.

Uvidom u dokumentaciju za nadmetanje, rok izvođenja radova utvrđen je u mjesecima, pri čemu nije naveden podatak o zabrani radova tijekom ljetne turističke sezone (15. lipnja – 15. rujna) određen na temelju odluka Gradskog vijeća (Službene novine Primorsko-goranske županije 39/14 i Službene novine Grada Crikvenice 92/20). Sva pravila o jednostavnoj nabavi trebaju biti unaprijed poznata kako bi ponuditelji imali sigurnost da se postavljena pravila primjenjuju na sve sudionike na isti način, uvažavajući načelo jednakog tretmana. S obzirom na to da su izmjene dijelom nastupile zbog okolnosti koju je bilo moguće predvidjeti i kao takvu uvrstiti u dokumentaciju o nadmetanju, a utjecala je na izvršenje ugovora, o navedenoj okolnosti trebalo je upoznati gospodarske subjekte. Također, odredbom članka 2. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, propisan je sadržaj dokumentacije o nabavi, a koja može, između ostalog, sadržavati i druge podatke koje naručitelj smatra potrebnima. Nadalje, za navedene radove rokovi su u više navrata produžavani na temelju zahtjeva izvoditelja radova, uz suglasnost nadzornog inženjera, i zbog tehničkih poteškoća i izmjene projektne dokumentacije, kišnih dana, potrebe izvođenja dodatnih radova, neočekivano dugog roka za isporuku određene opreme i manjka radne snage zbog pandemije koronavirusa.

Državni ured za reviziju nalaže u dokumentaciji za nabavu kod roka izvođenja radova navesti podatak o obveznom prekidu radova tijekom ljetne turističke sezone kako bi ponuditelji dobili potpunu informaciju u vezi s rokovima izvođenja radova, u skladu s odredbama Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave. S obzirom na to da su rokovi produžavani i zbog drugih okolnosti uz prekid radova tijekom ljetne turističke sezone, Državni ured za reviziju preporučuje u dokumentaciji za nadmetanje utvrditi realne rokove izvođenja radova, uzimajući u obzir okolnosti koje je moguće predvidjeti u cilju završetka radova u ugovorenim rokovima.

– Izvršenje ugovora o nabavi

U okviru uređenja dvije prometnice (Ulica Ivana Gundulića i Ulica Pavla Radića) planirana je rekonstrukcija postojeće infrastrukture odnosno oborinske odvodnje i potpornog zida. Za nabavu radova proveden je otvoreni postupak javne nabave. Ugovor je 14. listopada 2019. zaključen s izvoditeljem za radove u vrijednosti od 7.126.140,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (8.907.675,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) i rokom izvođenja osam mjeseci od dana uvođenja u posao (rok uvođenja izvoditelja u posao je najkasnije u roku od 15 dana od potpisa ugovora, odnosno koncem listopada 2019.). Ugovorena je mogućnost produženja roka izvođenja radova zbog više sile, neizvršenja obveza naručitelja, vremenskih neprilika te naloga naručitelja o obustavi radova. Za svaki dan zakašnjenja ugovorna kazna je 2 ‰, a najviše do 5,0 % ukupno ugovorene vrijednosti.

Prema izvješću nadzornog inženjera, radovi su započeli 25. studenoga 2019., odnosno nakon ugovorenog roka početka radova, a u izvješću nije navedeno jesu li razlozi kašnjenja postupanje Grada ili izvoditelja.

Izvoditelj je 5. srpnja 2020. podnio zahtjev za produženje roka izvođenja radova za 150 dana (105 dana zbog novogodišnjih blagdana i zbog turističke sezone te 45 dana zbog poteškoća s radnom snagom i nabavom materijala zbog pandemije koronavirusa), što je i odobreno. Dodatkom ugovoru od 22. srpnja 2020. produžen je rok izvođenja radova do 1. prosinca 2020.

Zapisnikom o privremenoj primopredaji radova od 27. studenoga 2020. utvrđeno je da su radovi izvedeni u vrijednosti od 4.547.536,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Istog dana Grad i izvoditelj zaključili su Sporazum, prema kojem izvoditelj prestaje s izvođenjem radova i napušta gradilište.

Utvrđeno je da će izvoditelj nastaviti s izvođenjem radova pod istim uvjetima koji su navedeni u Ugovoru i Dodatku ugovoru ako ga Grad pozove pisanim putem do 1. prosinca 2021. U suprotnom, navedeni Ugovor se raskida i ugovorne strane nemaju daljnjih potraživanja i obveza. Prema navedenom, radovi su, u vrijeme kada su trebali biti okončani, izvedeni 63,8 % ugovorene vrijednosti. U dokumentaciji nisu navedeni razlozi zbog kojih u produženom roku radovi nisu izvedeni u cijelosti te razlozi privremene obustave radova, a zbog kojih je Grad zaključio navedeni Sporazum. Također, u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nepotpun je podatak o isplaćenom iznosu izvoditelju jer nije dano obrazloženje zbog čega je isplaćeni iznos manji od iznosa na koji je ugovor zaključen. Grad nije dogovorio s izvoditeljem nastavak radova u roku ugovorenim Sporazumom. Proračunom za 2021. planiran je nastavak radova prema građevinskoj dozvoli u vrijednosti od 5.000.000,00 kn (planirani izvor financiranja su komunalni doprinos i naknade za koncesije) i projekcijom za 2022. u vrijednosti od 2.900.000,00 kn. Drugim izmjenama i dopunama Proračuna za 2021. planirano ulaganje je smanjeno na 100.000,00 kn, a smanjenje sredstava nije obrazloženo. Proračunom za 2022. i projekcijama za sljedeće dvogodišnje razdoblje nisu planirana daljnja ulaganja za uređenje navedene prometnice.

Državni ured za reviziju nalaže odobravati produljenje roka izvođenja radova nakon što se utvrdi i dokumentira opravdanost produženja rokova te ako radovi nisu okončani u ugovorenom roku bez opravdanih razloga, obračunati ugovornu kaznu u skladu sa zaključenim ugovorom.

– Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga

Pravilnikom o provođenju postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga uređeni su uvjeti i način postupanja Grada u postupcima jednostavne nabave. Utvrđeno je da se postupak nabave i podmirenje obveza prema dobavljačima za nabavu robe, radova i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili manje od 1.000,00 kn obavlja u skladu s procedurama Grada (narudžbenice se izdaju za nabave procijenjene vrijednosti iznad 1.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost). Postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti veće od 1.000,00 kn te manje od 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi se izdavanjem narudžbenice ili zaključenjem ugovora, na temelju jedne ili više dostavljenih ponuda. Postupak nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn te manje od 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi se zaključenjem ugovora na temelju jedne ili više dostavljenih ponuda.

Postupci nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno manje od 500.000,00 kn za radove provode se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta, a mogu se objaviti na mrežnim stranicama Grada.

Gradonačelnik je u prosincu 2019. donio Naputak o postupanju u nabavi roba, radova i usluga, kojim je detaljnije uređen način postupanja i obveze upravnih tijela Grada u planiranju, pripremi i provođenju postupaka javne i jednostavne nabave, zaključenju ili izvršenju ugovora i evidenciji nabave.

Prema odredbama navedenog Naputka, postupak nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost pokreće pročelnik popunjavanjem Zahtjeva za pokretanje postupka jednostavne nabave u kojem, između ostalog, unaprijed određuje stručnom povjerenstvu kojim će gospodarskim subjektima uputiti poziv na dostavu ponuda, a sam postupak nabave provodi stručno povjerenstvo koje ima tri člana.

Pregledano je 18 postupaka jednostavne nabave ugovoreno u vrijednosti od 3.107.244,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Utvrđeno je da je u postupcima nabave usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost u pravilu zatražena jedna ponuda (nabava usluga deratizacije i dezinsekcije, veterinarske i higijeničarske usluge, poslovi zaštite napuštenih i izgubljenih životinja, tiskarske usluge, izrada novogodišnjeg promidžbenog materijala). U postupku nabave motornog benzina i goriva u vrijednosti od 160.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost primijenjeno je izuzeće (jedan ponuditelj) zbog raspoloživosti benzinskih postaja na području Grada. U deset pregledanih postupaka jednostavne nabave roba i usluga u vrijednosti do 200.000,00 kn i radova u vrijednosti do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost upućen je poziv trojici ponuditelja (kod izvođenja radova dijelom istim ponuditeljima) koje su odredili pročelnici u zahtjevima za pokretanje postupka jednostavne nabave (za usluge osiguranja imovine, prijevoznih sredstava, zaposlenika i opće odgovornosti; usluge čišćenja poslovnih prostorija; nabavu motornog vozila putem operativnog *leasinga* s ostatkom vrijednosti; najam mobilnog klizališta; proširenje javne rasvjete; uređenje tribina na nogometnom stadionu; uređenje parkinga uz ulicu Obala u Jadranovu; izvedbu strojarnice fontane Miramare; uređenje rasvjete u ulici Grabrova u Jadranovu; uređenje pomoćne ceste uz groblje). U jednom slučaju (elaborat stanja nerazvrstanih cesta) poziv je upućen šestorici ponuditelja, a u jednom slučaju (usluge fiksne telefonije i interneta) poziv na dostavu ponuda objavljen je na mrežnim stranicama Grada. Objava poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama mogla bi utjecati na veći broj ponuda jer bi na taj način informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju subjekata.

S obzirom na obvezu poštovanja osnovnih načela javne nabave (kao što su načelo tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja, razmjernosti i transparentnosti) u provođenju i ugovaranju jednostavne nabave, Državni ured za reviziju preporučuje navedenim Pravilnikom utvrditi obvezu objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Grada kako bi informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju gospodarskih subjekata.

– Statističko izvješće o javnoj nabavi

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021. provedeno je jedanaest postupaka javne nabave roba, radova i usluga na temelju kojih su zaključeni ugovori u vrijednosti od 25.089.655,00 kn, a na jednostavne nabave odnosilo se 31.632.490,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (usluge 15.779.575,00 kn, radovi 15.287.175,00 kn i robe 565.740,00 kn). U navedeno Statističko izvješće nisu uneseni točni podaci o vrijednosti jednostavne nabave roba, radova i usluga. Prema Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ugovori o jednostavnoj nabavi zaključeni su za nabave u vrijednosti od 8.643.670,00 kn.

U Bilješci uz Statističko izvješće, Grad je obrazložio način pribavljanja podataka o jednostavnoj nabavi, prema kojoj su, s obzirom na to da ne vodi jedinstvenu evidenciju izdanih narudžbenica za dobivanje podatka o vrijednosti jednostavne nabave, podaci o izvršenju Proračuna za 2021. (specificirani prema radovima, robama i uslugama) umanjani za vrijednost javnih nabava, jer sve obavijesti o dodjeli ugovora upućene na objavu do konca godine automatski ulaze u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2021. i čine sastavni dio objavljenog Statističkog izvješća. Na ovaj način, u iskazane podatke o vrijednosti jednostavne nabave pogrešno su uključeni, između ostalog, i rashodi koji se odnose na obavljanje komunalnih djelatnosti povjereni komunalnim društvima u suvlasništvu Grada, na koje se ne primjenjuju propisi o javnoj nabavi.

Za 2021. ispostavljene su 453 narudžbenice. Na razini Grada nije ustrojena i ne vodi se jedinstvena evidencija izdanih narudžbenica. Prema odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga, evidenciju o izdanim narudžbenicama u vrijednosti od 1.000,00 kn do 70.000,00 kn vode nadležni upravni odjeli. Uvidom u evidencije narudžbenica, utvrđeno je da je najviše narudžbenica (356) ispostavljeno u okviru odjela nadležnog za društvene djelatnosti, međutim, evidencija narudžbenica se ne vodi na razini ovog odjela, nego šest zaposlenika vodi zasebne evidencije narudžbenica. Nadalje, odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga, utvrđeno je da se za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti do 1.000,00 kn ne ispostavljaju narudžbenice tako da Grad ne raspolaže s ukupnim podacima o nabavama. Veći broj nabava u vrijednosti do 1.000,00 kn bez ispostavljanja narudžbenice odnosi se na rashode za reprezentaciju (114 računa za ugošćavanja) ukupno u iznosu od 44.071,00 kn. U Proceduri zaprimanja i ovjere računa i ostalih knjigovodstvenih isprava utvrđeno je da računi za koje je Napatkom o jednostavnoj nabavi dozvoljeno naručivanje bez narudžbenice ne moraju imati vezu s narudžbenicom, nego se suštinskom ovjerom i izdanim nalogom za plaćanje ovjerava da su roba/usluge/radovi naručeni. Kontrolu mogu obavljati zaposlenici, a konačnu suštinsku ovjeru obavlja i daje naloge za plaćanje nadležni pročelnik. Na ovaj način provodi se naknadna kontrola te nema pisanog traga tko i kada je preuzeo obavezu na teret proračuna. Zbog navedenog je otežano praćenje realizacije provedenih postupaka jednostavne nabave.

Iako ustrojavanje spomenute evidencije narudžbenica nije propisano Zakonom o javnoj nabavi, potrebno je zbog obveze iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u registru ugovora (zbrajaju se sve nabave putem narudžbenica s istom brojčanom oznakom iz Jedinstvenog rječnika javne nabave (CPV) i unose u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma). S obzirom na to da evidencija narudžbenica nije vođena, podaci o jednostavnim nabavama roba, radova i usluga u Statističkom izvješću o javnoj nabavi i Registru ugovora nisu usporedivi i ne mogu se potvrditi.

U Registar ugovora i okvirnih sporazuma uneseni su podaci o nabavama na temelju ugovora, a nisu uneseni podaci na temelju narudžbenica za predmete nabave čija je vrijednost na godišnjoj razini bez PDV-a jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Prema odredbi članka 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, naručitelj je obavezan ustrojiti registar ugovora i okvirnih sporazuma za predmete nabave čija je vrijednost bez PDV-a jednaka ili veća od 20.000,00 kn te u slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine.

Također, navedeni podaci mogli bi poslužiti kao podloga za unošenje točnih podataka u statističko izvješće o jednostavnim nabavama roba, radova i usluga.

Državni ured za reviziju nalaže u registru ugovora u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske unositi podatke o predmetima nabave nabavljenim putem narudžbenica čija je ukupna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost na godišnjoj razini jednaka ili veća od 20.000,00 kn u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Državni ured za reviziju preporučuje izdavati narudžbenice i za nabave roba, radova i usluga i do 1.000.00 kn radi kontrole preuzimanja obveza na teret proračuna i evidentiranja svih predmeta nabava nabavljenih putem narudžbenica.

Također, Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na ustrojavanju i vođenju objedinjene evidencije o provedbi jednostavne nabave u cilju osiguravanja točnih podataka o vrijednosti jednostavne nabave u registru ugovora i statističkom izvješću.

- 5.2. Grad u Očitovanju navodi da prihvaća preporuku u vezi s donošenjem plana nabave. U vezi s nalogom za osiguranje dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je Grad provodio prethodno istraživanje tržišta u cilju pribavljanja informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima koji sudjeluju na tržištu, cijenama i drugim okolnostima koji utječu na uvjete nabave, Grad obrazlaže da je, u skladu s člankom 198., stavkom 1. Zakona o javnoj nabavi naručitelj, prije pokretanja javne nabave obvezan provoditi prethodno istraživanje tržišta provođenjem javnog savjetovanja sa zainteresiranim gospodarskim subjektima u trajanju od najmanje pet dana. Nadalje, navodi da Grad u svakoj javnoj nabavi provodi javno savjetovanje i objavljuje nacrt dokumentacije, troškovnik i tehničke karakteristike nabave na svojim mrežnim stranicama i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske te da za svaku javnu nabavu ima izvješće o provedenom savjetovanju. Isto tako, navodi da, u skladu s navedenim člankom Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj nije u obvezi provoditi analizu tržišta u svakom postupku jednostavne nabave, ali da će Grad propisati obvezu istraživanja tržišta za sve jednostavne nabave iznad 70.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), a analizu će provoditi stručno povjerenstvo. Grad prihvaća nalog u vezi s navođenjem podatka u dokumentaciji za nabavu o obveznom prekidu radova tijekom ljetne turističke sezone kako bi ponuditelji dobili potpunu informaciju u vezi s rokovima izvođenja radova, osim za hitne intervencije i redovna održavanja koja se izvršavaju po nalogu upravnih tijela.

Nadalje, Grad prihvaća preporuku da se u dokumentaciji za nadmetanje utvrde realni rokovi izvođenja radova, uzimajući u obzir okolnosti koje je moguće predvidjeti u cilju završetka radova u ugovorenim rokovima.

U vezi s nalogom da se odobrava produljenje roka izvođenja radova nakon što se utvrdi i dokumentira opravdanost produženja rokova te ako radovi nisu okončani u ugovorenom roku bez opravdanih razloga, obračuna ugovorna kazna u skladu sa zaključenim ugovorom, Grad navodi da će pri provođenju i ugovaranju novih nabava već u postupku javne nabave naglasiti obvezu prekida radova tijekom ljetne turističke sezone i utvrditi rok izvođenja radova u skladu s navedenim, odnosno da se taj prekid u trajanju od tri mjeseca uključi u rokove izvođenja, ako je primjenjivo i utvrditi realne rokove.

U vezi s izvođenjem radova na uređenju prometnice i oborinske odvodnje u Ulici Ivana Gundulića i Ulici Pavla Radića za koje je ishodaena jedinstvena građevinska dozvola te provedena javna nabava u cijelosti, Grad obrazlaže da su radovi prekinuti nakon što su izvedeni u cijelosti u Ulici Ivana Gundulića i dijelom u Ulici Pavla Radića, a na temelju Sporazuma zaključenog s izvoditeljem. Prekid radova uslijedio je nakon dovršetka dijela radova koji predstavljaju funkcionalnu cjelinu te velikog nezadovoljstva građana i iskazanog javnog protesta, kao i izraženog nezadovoljstva daljnjim nastavkom radova tako da je odlučeno da se prekinu, a što je regulirano Sporazumom. U vezi s preporukom da se u provođenju i ugovaranju jednostavne nabave Pravilnikom o provođenju postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga utvrdi obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Grada kako bi informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju gospodarskih subjekata, Grad navodi da je Naputkom dana mogućnost da se poziv može objaviti na mrežnim stranicama, ali nije utvrđena obveza objave.

Novim Naputkom za sve nabave procijenjene vrijednosti iznad 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost utvrdit će se obveza objave na mrežnim stranicama Grada uz mogućnost dodatne dostave poziva na tri ili više adresa potencijalnih ponuditelja.

Grad prihvaća nalog u vezi s unosom podataka u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske o predmetima nabave nabavljenim putem narudžbenica čija je ukupna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost na godišnjoj razini jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Također, prihvaća preporuke da se izdaju narudžbenice i za nabave roba, radova i usluga i do 1.000,00 kn radi kontrole preuzimanja obveza na teret proračuna i evidentiranja svih premeta nabava nabavljenih putem narudžbenica. Naputkom koji se planira donijeti utvrdit će se da se narudžbenice izdaju za sve nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn, a vodit će se digitalno, što će utjecati na objedinjeno elektroničko vođenje narudžbenica.

Grad prihvaća preporuku da se poduzmu aktivnosti na ustrojavanju i vođenju objedinjene evidencije o provedbi postupaka jednostavne nabave u cilju osiguravanja točnih podataka o vrijednosti jednostavne nabave u registru ugovora i statističkom izvješću, a prvi korak u vezi s tim je vođenje evidencije narudžbenica kroz informatički sustav.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Grada za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Grad postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2012.	Evidentirati groblja u poslovnim knjigama.	-	provedeno
2.	Postupci javne nabave	2012.	Poduzeti aktivnosti kako bi se radovi na rekonstrukciji i dogradnji područne škole i dječjeg vrtića okončali.	-	provedeno
3.	Rashodi i izdaci	2012.	Donijeti mjerljive kriterije za isplatu dodataka za uspješnost u radu.	-	provedeno
4.	Prihodi i primici	2012.	Poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja.	-	provedeno
5.		2012.	Unutarnjim aktom urediti postupke naplate i kontrole naplate potraživanja, odrediti osobu zaduženu za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera te utvrditi proceduru i kriterije za otpis potraživanja.	-	provedeno

*Grad nije bio obavezan dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2012.